

Стукало М.В.

студент,

Фінансово-правовий коледж

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК СКЛADOVA СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Становлення нових та поступова зміна сталих економічних і соціальних відносин в Україні впливають на формування фінансової системи та відповідних методів управління фінансами. Фінансове планування як важлива складова механізму фінансової системи та одна із функцій управління підприємством є актуальною за сучасних умов, коли істотним для діяльності є вплив глобалізації, поступової інформатизації суспільства та його інноваційного розвитку.

Усі підприємства, незалежно від їх розміру і зрілості, важко уявити без фінансового планування. Так само, як пілот ніколи не вилетить з Нью-Йорку до Лос-Анджелеса без плану польоту, так і бізнес потребує чітко окресленого плану, щоб «дістатися до місця призначення». Роль фінансового планування посилюється в умовах нестабільності зовнішнього середовища, з огляду на те, що саме в перебігу останнього відбувається вибір найкращих форм та методів організації фінансово-господарської діяльності задля забезпечення збалансованого фінансового розвитку підприємства, зростання його цінності для усіх зацікавлених сторін.

Окремі методологічні, методичні й організаційні аспекти фінансового планування досліджуються такими українськими та зарубіжними вченими як І. Бланком, В. Опаріним, В. Гриньова, О. Орловим, І. Полтьєвою, О. Терещенком, В. Тропіною, І. Хомою, Л. Малік, Р. Брейлі, І. Брігхемом, Дж. Ван Хорна, Ф. Ченг Лі, Д. Хана.

Фінансове планування – діяльність, пов'язана з управлінням фінансами та спрямована на забезпечення стійкого фінансового стану і підвищення рентабельності підприємства. Об'єктом фінансового планування виступають фінансові ресурси, що утворюються в процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту. Фінансовий план – план діяльності та розвитку підприємства на визначений період, виражений у грошовій формі. Слід зазначити, що головна мета фінансового планування на підприємстві полягає у виявленні невикористаних ресурсів і визначенні суми платежів у бюджет, величина якої відповідає перевищенню доходів підприємства над його витратами [1].

Фінансове планування покликане виконувати такі завдання:

- визначення обсягу та джерел фінансових ресурсів, їх розподіл між сферою виробництва та послуг;
- забезпечення виробничої та інвестиційної діяльності необхідними фінансовими ресурсами;
- максимально акумулювати внутрішні фінансові ресурси та зменшити видатки для усунення дефіциту;

- стимулювання зросту виробництва і збільшення його ефективності;
- поліпшення якості та конкурентоспроможності продукції;
- пов'язувати головні параметри фінансових планів з іншими показниками плану економічного і соціального розвитку, забезпечувати збалансованість видів ресурсів, стійкий фінансовий стан підприємств;
- установа раціональних фінансових відносин із суб'єктами господарювання, банками, страховими компаніями;
- виконання всіх стадій фінансового контролю за ефективним використанням державних матеріальних, трудових і фінансових ресурсів на всіх рівнях господарювання [2].

Фінансове планування дає змогу дати відповідь на такі конкретні питання:

- які грошові кошти може мати підприємство у своєму розпорядженні; які джерела їх надходження;
- чи достатньо фінансових ресурсів для виконання накреслених завдань;
- яка частина коштів має бути перерахована до бюджету, у позабюджетні фонди, банкам та іншим кредиторам;
- як повинні здійснюватися розподіл та використання прибутку на підприємстві;
- як забезпечується реальна збалансованість планових витрат і доходів підприємства на принципах самокупності та самофінансування [1].

Система фінансового планування у більшості дослідників цього питання групується за ознакою тривалості планового періоду і включає перспективне (стратегічне), середньострокове та поточне (бюджетне, оперативне) планування.

У науковій літературі стратегічний план розглядається як документ, що охоплює такі аспекти діяльності підприємства на перспективу: мета та основні завдання діяльності підприємства; механізми адаптації до зовнішнього середовища; програма забезпечення та оптимального розподілу фінансових, матеріальних і трудових ресурсів; методи та напрями координації структурних підрозділів; організаційне забезпечення стратегії розвитку [3, с. 241].

Середньострокове фінансове планування підприємства реалізується в рамках бізнес-плану. Останній має найбільш широке застосування в практиці управління підприємств. Значною мірою це пов'язане з тим, що наявність цього документа є обов'язковою умовою отримання фінансових ресурсів за рахунок зовнішніх джерел. Таку вимогу ставлять комерційні банки та інституціональні інвестори. Діючими нормативними документами передбачено, що отримання бюджетних позичок чи фінансування в рамках конкретних державних програм здійснюється на основі бізнес-плану.

В перебігу поточного фінансового планування здійснюється обґрунтування обсягів, джерел та структури доходів підприємства; визначення планового обсягу та структури витрат; обґрунтування обсягу прибутку та напрямів його використання; обґрунтування обсягу та структури активів в розрізі їх окремих видів; визначення обсягу та структури капіталу в розрізі

його окремих видів; обґрунтування вартості капіталу, що залучається в плановому періоді; обґрунтування обсягу та структури позитивного та від'ємного грошових потоків за видами діяльності; визначення обсягу чистого грошового потоку; обґрунтування показників результативності бізнес-процесів; прогнозна оцінка ризиків та обґрунтування заходів щодо усунення (або попередження) їх негативних наслідків [4].

Фінансове планування господарської діяльності на сучасному етапі розвитку економіки є важливою складовою управління діяльністю підприємства. За своїм змістом фінансове планування є особливою сферою економічної діяльності господарюючих суб'єктів з обґрунтування ефективності управлінських рішень у питаннях господарської діяльності щодо їх фінансового забезпечення, оптимізації передбачуваних витрат і отриманих високих фінансових результатів. Фінансове планування є одним із альтернативних фінансових інструментів, яке використовується підприємствами для налагодження фінансової діяльності та підвищення власної рентабельності та платоспроможності як одних із найбільш важливих показників міцного фінансового стану суб'єкта господарювання. Приділяючи більше уваги фінансовому плануванню, можна досягти зміцнення фінансової стабільності підприємства за умови виконання прогнозованих бюджетом обсягів операційної та інвестиційної діяльності на засадах фінансової стійкості, створення передумов для отримання чистого прибутку, достатнього для самоокупності та самофінансування підприємства.

Список використаних джерел:

1. Кірсанова, Т.О. Проблеми та перспективи фінансового планування на підприємстві [Текст] / Т.О. Кірсанова, Н.А. Дьяченко // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2011. – № 4. – С. 48-57.
2. Сіренко Н.М., Бурковська А.В., Бузнік А.О. Фінансове планування – складова сталого розвитку підприємства // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2011. – Вип. 3, Т. 2. – С. 214-217.
3. Стецюк П.А. Теорія та практика управління фінансовими ресурсами підприємств: монографія / П.А. Стецюк. – К.: ННЦІАЕ, 2008. – 386 с.
4. Ситник Г.В. Поточне фінансове планування в системі управління підприємством торгівлі / Г.В. Ситник // Економічний простір. – 2014. – № 83. – С. 218-233. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2014_83_24.pdf.